

Udskriftsdato: 19. december 2025

LOV nr 1651 af 30/12/2024 (Gældende)

Ældrelov

Ministerium: Ældreministeriet

Journalnummer: Ældremin., j.nr. 2022-5024

Senere ændringer til forskriften

LOV nr 469 af 14/05/2025 § 49 - LOV nr 1649 af 16/12/2025

Ældrelov

VI FREDERIK DEN TIENDE, af Guds Nåde Danmarks Konge, gør vitterligt:

Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

Kapitel 1

Formål og anvendelsesområde

§ 1. Loven har til formål at tilvejebringe rammerne for en ældrepleje, der med udgangspunkt i den enkelte persons aktuelle livssituation og behov understøtter en alderdom, som er præget af mest mulig livsglæde, selvhjulpenhed og tid til omsorg og nærvær.

Stk. 2. Med denne lov tilsigtes særlig at understøtte følgende:

- 1) Den ældres selvbestemmelse.
- 2) Tillid til medarbejderne og den borgernære ledelse.
- 3) Et tæt samspil med pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfund.

§ 2. Loven finder anvendelse for personer, som opholder sig lovligt her i landet, og som har nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, og har behov for pleje og omsorg til varetagelsen af den daglige livsførelse på grund af nedsat funktionsevne, der er opstået i forbindelse med personens aldring, jf. dog stk. 2 og 4 og §§ 4, 6, 8, 16, 23-26, 34-37 og 44.

Stk. 2. Loven finder også anvendelse for ældre personer, som opholder sig lovligt her i landet, og som ikke har nået folkepensionsalderen, når det efter en samlet vurdering af personens livssituation vurderes, at behovet for pleje og omsorg til varetagelsen af den daglige livsførelse svarer til det behov, som ældre personer, der har nået folkepensionsalderen, kan have, jf. stk. 1.

Stk. 3. Vurderingen af, om en person er omfattet af stk. 1 eller 2, foretages af kommunalbestyrelsen i personens handlekommune, jf. §§ 9 og 9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 4. Loven finder ikke anvendelse for personer, der er omfattet af §§ 95 eller 96 i lov om social service.

§ 3. Der kan ved aftale med andre stater eller internationale organisationer gives kommunalbestyrelsen mulighed for at yde hjælp til behandling eller pleje m.v. af længere varighed i Danmark til personer, som har særlig tilknytning til landet, men som på ansøgningstidspunktet ikke opholder sig i Danmark. Det samme gælder til herboende personers behandling eller pleje m.v., når de tager ophold i et andet land, hvortil de pågældende har særlig tilknytning.

Kapitel 2

Forebyggelse

§ 4. Kommunalbestyrelsen skal med henblik på at understøtte en alderdom med mest mulig selvstændighed i den daglige livsførelse og evne til i videst muligt omfang at tage vare på egne behov tilvejebringe en generel forebyggende indsats over for ældre borgere i kommunen, herunder ved iværksættelse af opfølgende indsatser målrettet personer, hvor der vurderes at være et forebyggelsespotentiale.

§ 5. Tilbud efter §§ 10 og 11 skal gives med et forebyggende, rehabiliterende og vedligeholdende sigte.

§ 6. Kommunalbestyrelsen kan iværksætte eller give tilskud til generelle tilbud med aktiverende og forebyggende sigte, som ikke modtager tilskud eller støtte efter anden lovgivning. Kommunalbestyrelsen fastsætter retningslinjer for, hvilke personer der kan benytte tilbuddene.

Stk. 2. Ældreministeren fastsætter regler om betaling for tilbud efter stk. 1, herunder om beregningsgrundlaget for betalingen.

Kapitel 3

Civilsamfund og lokale fællesskaber

§ 7. Kommunalbestyrelsen skal samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger på ældreområdet. Rammerne for samarbejdet fastlægges af den enkelte kommunalbestyrelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen yder støtte til frivilligt arbejde på ældreområdet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen fastsætter årligt et beløb til støtte efter stk. 2.

§ 8. Kommunalbestyrelsen og regionsrådet kan tegne ansvars- og ulykkesforsikringer for borgere, der i tilknytning til løsning af kommunale og regionale opgaver yder en frivillig indsats i kommunen eller regionen på ældreområdet. Forsikringerne skal tegnes på samme vilkår som forsikringer, der er tegnet af kommunen eller regionen for borgere, der udfører frivilligt arbejde på ældreområdet.

Kapitel 4

Helhedspleje og almene tilbud m.v.

Kommunalpolitisk beslutning om indhold og rammer m.v. for kommunens helhedspleje

§ 9. Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om, hvilke tilbud om helhedspleje i form af få, sammenhængende og rummelige pleje- og omsorgsforløb der skal kunne tilbydes efter § 10, herunder rammerne for organisering, tilrettelæggelse og udmøntning af tilbuddene.

Stk. 2. Helhedspleje efter stk. 1 omfatter følgende:

- 1) Personlig hjælp og pleje.
- 2) Hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver m.v. i hjemmet.
- 3) Genoptræning af fysisk funktionsnedsættelse forårsaget af sygdom, der ikke behandles i tilknytning til en sygehusindlæggelse.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at oplysninger om rammerne for og indholdet af kommunens få, sammenhængende og rummelige pleje- og omsorgsforløb, jf. stk. 1, er tilgængelige for borgerne.

Tilbud om helhedspleje i form af et sammenhængende og rummeligt pleje- og omsorgsforløb

§ 10. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde personer omfattet af loven, som på grund af nedsat fysisk, psykisk eller social funktionsevne har behov for hjælp eller støtte i den daglige livsførelse, et sammenhængende og rummeligt pleje- og omsorgsforløb, som muliggør en løbende tilpasning af indholdet i tilbuddet inden for det tilbudte forløb i takt med udviklingen i den enkelte persons ressourcer og behov.

Tilrettelæggelse og udførelse af tilbud om helhedspleje

§ 11. Tilbud efter § 10 skal løbende tilrettelægges og udføres på baggrund af dialog mellem den udførende medarbejder og den, der modtager tilbuddet, og ud fra en faglig vurdering af modtagerens aktuelle behov og ressourcer.

Stk. 2. Tilrettelæggelse og udførelse af tilbud efter § 10 skal i forhold til den person, der modtager hjælpen, tage afsæt i følgende tilgang:

- 1) En helhedsorienteret indsats med hensyntagen til modtagerens samlede livssituation.
- 2) Tværfaglighed.
- 3) Kontinuitet, fleksibilitet og sammenhæng i hjælpen med færrest mulige forskellige udførende medarbejdere i hjemmet.
- 4) Modtagerens selvbestemmelse og løbende indflydelse på hjælpen.

§ 12. Kommunen skal ved tilrettelæggelsen af tilbuddet efter § 10 til en modtager med en demensdiagnose så vidt muligt respektere dennes vejledende tilkendegivelser for fremtiden med hensyn til bolig, pleje og omsorg (plejetestamente).

Madlevering og madordning

§ 13. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde mindst ét dagligt måltid mad i form af en hovedret leveret til personer, der er omfattet af loven, som bor i eget hjem, og som ikke selv kan udføre madlavningen på grund af nedsat funktionsevne.

§ 14. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde madordning i form af fuld forplejning til personer, der bor følgende steder:

- 1) På plejehjem m.v., jf. § 47.
- 2) I plejeboligbebyggelser, jf. lov om almene boliger m.v. eller lov om boliger for ældre og personer med handicap.
- 3) I friplejeboliger, jf. lov om friplejeboliger.

Kommunalbestyrelsens udlån af robotstøvsuger eller økonomisk støtte til køb heraf

§ 15. Kommunalbestyrelsen kan udlåne robotstøvsugere eller yde økonomisk støtte til køb heraf til personer, som modtager tilbud efter § 10.

Afløsning, aflastning og midlertidigt ophold

§ 16. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde afløsning eller aflastning til en ægtefælle eller andre nære pårørende, der passer en person, der er omfattet af loven.

§ 17. Kommunen kan tilbyde midlertidigt ophold for personer, der i en periode har særligt behov for pleje og omsorg.

Kapitel 5

Frit valg af leverandører af helhedspleje og madlevering

§ 18. Kommunalbestyrelsen skal skabe grundlag for, at personer, der modtager et tilbud efter §§ 10 eller 13, kan vælge mellem to eller flere leverandører, hvoraf alene den ene leverandør kan være kommunal.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal for at opfylde forpligtelsen i stk. 1 som minimum

- 1) indgå kontrakt med en eller flere leverandører eller
- 2) tilbyde et fritvalgsbevis, som giver personer, der modtager tilbud efter §§ 10 eller 13, adgang til, at de selv indgår aftale med en cvr-registreret virksomhed om hjælpens udførelse, jf. dog stk. 4.

Stk. 3. Leverandører af pleje- og omsorgsforløb skal tilbyde et sammenhængende forløb efter § 10 og skal kunne levere alle de elementer, der indgår i helhedspleje, jf. § 9, stk. 2.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde træffe afgørelse om, at en person ikke tilbydes fritvalgsbevis efter stk. 2, nr. 2.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal vejlede de personer, der modtager et fritvalgsbevis efter stk. 2, nr. 2, om ordningen.

Stk. 6. Ældreministeren fastsætter nærmere regler om leverandørernes pligt til at informere kommunalbestyrelsen om ændringer i personens behov for tilbud efter § 10 og om kommunalbestyrelsens tilrettelæggelse af tilbuddet om fritvalgsbeviset, jf. stk. 2, nr. 2.

Afregning af private leverandører ved godkendelsesordning m.v.

§ 19. Benytter kommunalbestyrelsen en godkendelsesordning uden priskonkurrence ved tilvejebringelse af det frie leverandørvalg efter § 18, stk. 2, nr. 1, fastsætter kommunalbestyrelsen afregningspriser for

tilbud efter §§ 10 og 13 ud fra en beregning af kommunens gennemsnitlige langsigtede omkostninger ved levering af et tilsvarende tilbud.

Stk. 2. Benytter kommunalbestyrelsen tilbud om fritvalgsbevis ved tilvejebringelse af det frie leverandørvalg efter § 18, stk. 2, nr. 2, fastsætter kommunalbestyrelsen værdien af fritvalgsbeviser for tilbud efter §§ 10 og 13 ud fra en beregning af kommunens gennemsnitlige langsigtede omkostninger ved levering af et tilsvarende tilbud.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen afregner med den leverandør, som borgeren har valgt, til den pris, der er beregnet efter regler udstedt efter stk. 6.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal løbende efter behov og mindst en gang årligt i forbindelse med aflæggelse af årsregnskab foretage efterberegning af de beregnede afregningspriser efter stk. 1 og 2.

Stk. 5. Har kommunens faktiske omkostninger ved levering af tilsvarende tilbud været højere end den fastsatte afregningspris efter stk. 1 og 2, skal kommunalbestyrelsen efterbetale leverandøren forskellen. Har kommunens faktiske omkostninger ved levering af tilsvarende tilbud været lavere end den fastsatte afregningspris efter stk. 1 og 2, skal leverandøren efterbetale kommunalbestyrelsen forskellen.

Stk. 6. Ældreministeren fastsætter nærmere regler om beregningsgrundlaget for afregningspriser og regler om efterbetaling til brug for afregning med private leverandører. Ældreministeren fastsætter herudover nærmere regler om beregningsgrundlaget for fastsættelse og offentliggørelse af fritvalgsbevisets værdi.

Stk. 7. Ældreministeren fastsætter efter forhandling med erhvervsministeren nærmere regler om en fast overheadsats, der anvendes ved afregningen med private leverandører af tilbud efter §§ 10 og 13.

Selvudpeget hjælper

§ 20. En person, som modtager tilbud efter § 10, kan vælge selv at udpege en person til at udføre opgaverne, jf. dog § 21. Den udpegede person skal godkendes af kommunalbestyrelsen, som herefter skal indgå kontrakt med den udpegede person om omfang og indhold af opgaverne, om leverancesikkerhed og om betaling m.v.

Stk. 2. Den udpegede person skal alene udføre de opgaver, der indgår i kontrakten med kommunalbestyrelsen.

§ 21. § 18, jf. § 10, og § 20 gælder ikke for personer, der bor følgende steder:

- 1) På plejehjem m.v., jf. § 47.
- 2) I plejeboligbebyggelser, jf. lov om almene boliger m.v. eller lov om boliger for ældre og personer med handicap.
- 3) I friplejeboliger, jf. lov om friplejeboliger.

Forebyggelse af konkurs hos private leverandører m.v.

§ 22. Kommunalbestyrelsen skal have en skriftlig beredskabsplan med retningslinjer for, hvordan kommunalbestyrelsen håndterer konkurser hos private leverandører af tilbud efter §§ 10 og 13, som kommunalbestyrelsen indgår kontrakt med, jf. § 18, stk. 2, nr. 1.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med kontraktindgåelse med private leverandører af tilbud efter §§ 10 og 13 stille krav om følgende:

- 1) Den private leverandør skal inden kontraktindgåelse og en gang årligt i kontraktperioden sende skattemæssige årsregnskaber til kommunen.
- 2) Den private leverandør, der i medfør af årsregnskabsloven er omfattet af krav om at udarbejde regnskab og krav om at lade regnskabet revidere, skal inden kontraktindgåelse og en gang årligt i kontraktperioden sende et revideret regnskab til kommunen eller henvise kommunen til, hvor regnskabet kan findes på www.cvr.dk. Har leverandøren endnu ikke aflagt regnskab efter årsregnskabsloven, kan kommunalbestyrelsen fastsætte krav om anden passende dokumentation.
- 3) Den private leverandør skal dokumentere, at der ved kontraktindgåelse ikke er forfalden gæld på 50.000 kr. eller derover til offentlige myndigheder vedrørende skatter, afgifter eller bidrag til sociale

sikringsordninger i henhold til dansk lovgivning eller lovgivningen i det land, hvor ansøgeren eller tilbudsgiveren er etableret.

- 4) Bankgaranti eller tilsvarende garanti ved kontraktindgåelse med den private leverandør af tilbud efter §§ 10 og 13.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde fravige kravet i stk. 2, nr. 3.

Kapitel 6

Pasning af døende

§ 23. Kommunalbestyrelsen kan efter ansøgning yde plejevederlag som nævnt i § 24 til en person, der passer en nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem. Det er en betingelse for at yde plejevederlag, at hospitalsbehandling efter en lægelig vurdering må anses for udsigtsløs, og at den nærtståendes tilstand ikke i øvrigt nødvendiggør indlæggelse eller forbliven på sygehus eller ophold på plejehjem, i plejebolig el.lign. Det er endvidere en betingelse, at den nærtstående er indforstået med etableringen af plejeforholdet.

Stk. 2. En arbejdsgiver, der yder løn til en ansat under dennes fravær fra arbejdet i forbindelse med pasning af en nærtstående efter stk. 1, således at den ansatte ikke har en tabt arbejdsindtægt, er berettiget til at få udbetalt det beløb, som den ansatte ellers ville være berettiget til i plejevederlag efter stk. 1.

§ 24. Plejevederlag efter § 23 udgør 1,5 gange det dagpengebeløb, som modtageren i tilfælde af egen sygdom ville have ret til efter lov om sygedagpenge, jf. dog stk. 2. Selvstændige erhvervsdrivende, der ikke er tilmeldt den frivillige forsikring, eller som i henhold til den frivillige forsikring har ret til dagpenge fra tredje fraværdsdag, kan få udbetalt plejevederlag fra første fraværdsdag. Plejevederlaget kan ikke overstige den hidtidige indtægt, jf. § 47 i lov om sygedagpenge.

Stk. 2. Personer, som ikke er berettiget til plejevederlag efter stk. 1, får udbetalt 17.633 kr. (2024-niveau) månedligt i plejevederlag. Beløbet reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Det beløb, der fremkommer efter regulering, afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang pr. 1. januar 2026. Personer, som er berettiget til plejevederlag efter stk. 1, kan vælge i stedet at få udbetalt et plejevederlag som anført i 1. pkt. Plejevederlaget kan i dette tilfælde ikke udbetales sammen med en anden offentlig forsørgelsesydelse. Deles flere personer om plejeopgaven, nedsættes beløbet svarende til den pågældendes forholdsmæssige andel af plejeopgaven.

Stk. 3. Deles flere personer om plejeopgaven, kan det samlede plejevederlag ikke overstige 1,5 gange det maksimale sygedagpengebeløb efter § 50, stk. 1, i lov om sygedagpenge.

Stk. 4. I ganske særlige tilfælde kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde plejevederlag med et højere beløb end anført i stk. 1-3.

§ 25. Retten til plejevederlag ophører ved plejeforholdets afslutning. Ved den nærtståendes død bevares retten til plejevederlag i indtil 14 dage efter dødsfaldet. Den nærtståendes indlæggelse af kortere varighed på sygehus el.lign. medfører ikke i sig selv bortfald af plejevederlag.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om ophør af retten til plejevederlag, hvis pleje i hjemmet ikke fortsat kan anses for hensigtsmæssig.

§ 26. Kommunalbestyrelsen kan dække udgiften til sygeplejeartikler m.v., såfremt udgiften ikke dækkes på anden vis, når

- 1) en person i forbindelse med et etableret plejeforhold, jf. § 23, passer en nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem,
- 2) kommunen varetager plejen helt eller delvis,
- 3) kommunalbestyrelsen yder tilskud efter § 95 i lov om social service eller
- 4) et hospice varetager plejen.

Kapitel 7

Plejeoversigten

§ 27. Ældreministeren samler og formidler oplysninger om de kommunale og private plejeenheder og leverandører, der er nævnt i stk. 2, i en landsdækkende plejeoversigt (plejeoversigten) med henblik på følgende:

- 1) At sikre gennemsigtighed, skabe overblik over og muliggøre sammenligning mellem plejeenhederne og leverandørerne for dermed at understøtte borgernes frie valg, jf. § 18, på et oplyst grundlag.
- 2) At understøtte lige konkurrence mellem private og offentlige plejeenheder og leverandører.

Stk. 2. Plejeoversigten indeholder oplysninger om følgende kommunale og private plejeenheder og leverandører:

- 1) Plejehjem m.v., jf. § 47.
- 2) Plejeboligbebyggelser, jf. lov om almene boliger m.v.
- 3) Plejeboligbebyggelser, jf. lov om boliger for ældre og personer med handicap.
- 4) Fripnejeboligbebyggelser, jf. lov om friplejeboliger.
- 5) Andre tilsvarende boligenheder, herunder midlertidige pladser, hvor hjælpen udgår fra servicearealer og der er tilknyttet fast personale.
- 6) Kommunale og private leverandører, der leverer tilbud i borgernes egne hjem, jf. § 10.

Stk. 3. Plejeoversigten omfatter ikke tilbud, hvor der i væsentligt omfang leveres hjælp og støtte til borgerne efter lov om social service.

Stk. 4. Kommunale og private plejeenheder og leverandører, som er nævnt i stk. 2, kan kun indgå i kommunalbestyrelsens forsyning, jf. § 28, hvis de er registreret i plejeoversigten.

Stk. 5. Ældreministeren fastsætter nærmere regler om plejeoversigten, herunder om kommunale og private plejeenheder og leverandørers pligt til at give oplysninger til plejeoversigten, og om Sundhedsdatastyrelsens beføjelser i den forbindelse.

Kapitel 8

Kommunalbestyrelsens forsyningsansvar, skriftlig oplysning om tildelt tilbud og klageadgang m.v.

§ 28. Kommunalbestyrelsen skal ved brug af egne tilbud eller ved samarbejde med andre kommuner, regioner eller private sørge for, at der er de nødvendige tilbud efter denne lov.

§ 29. Kommunalbestyrelsen skal ved afgørelser efter §§ 10, 13, 14, 16 og 17, § 18, stk. 4, og § 20 skriftligt oplyse om indholdet af det tilbud, der er bevilget i forbindelse med afgørelsen. Kommunalbestyrelsen kan ved mindre justeringer af begunstigende karakter i tilbuddene undlade at fremsende en ny skriftlig oplysning herom.

§ 30. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter §§ 10, 13, 14, 16 og 17, § 18, stk. 4, og §§ 20 og 23-26 kan indbringes for Ankestyrelsen efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 2. Træffer kommunalbestyrelsen afgørelse efter §§ 10, 13, 14, 16 eller 17, § 18, stk. 4, eller §§ 20 eller 23-26 over for personer, der, før de blev omfattet af denne lov, har modtaget en afgørelse efter §§ 83, 83 a eller 84, § 86, stk. 1, § 91, stk. 3, eller §§ 119 eller 122 i lov om social service, kan personen ikke for Ankestyrelsen indbringe den del af kommunalbestyrelsens afgørelse, som medfører, at afgørelsen efter lov om social service ophører.

§ 31. Kommunalbestyrelsen i handlekommunen, jf. §§ 9 og 9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, fører tilsyn med de tilbud, som kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om efter denne lov.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen i handlekommunen, jf. §§ 9 og 9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, skal løbende følge de enkelte sager for den person, der modtager tilbuddet, for

at sikre, at tilbuddet fortsat opfylder sit formål. Kommunalbestyrelsen skal herunder vurdere, om der er behov for at give andre tilbud.

Kapitel 9

Betaling for tilbud

§ 32. Den, der modtager tilbud efter §§ 6, 10, 13, 14, 16, 17 eller 47 til sig selv eller sin ægtefælle, skal, medmindre andet er bestemt i denne lov, betale for tilbuddet, der modtages. Betalingen kan fastsættes forholdsmæssigt på baggrund af den pågældendes indkomstgrundlag.

§ 33. Kommunalbestyrelsen kan ikke opkræve betaling for personaleomkostninger i forbindelse med tilbud efter § 10.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan opkræve betaling for personaleomkostninger i forbindelse med tilbud efter §§ 13, 14, 16 og 17.

Stk. 3. Opgørelse af indkomstgrundlag ved beregningen af betalingen for tilbuddet foretages af told- og skatteforvaltningen på grundlag af oplysninger for det senest afsluttede indkomstår. Opgørelsen anvendes med virkning for det andet kalenderår efter indkomstårets udløb.

Stk. 4. Skatteforvaltningslovens regler om klage over afgørelser om forskudsregistrering af indkomst finder tilsvarende anvendelse på afgørelser om indtægtsgrundlaget.

Stk. 5. Ældreministeren fastsætter regler om betaling for tilbud efter §§ 10, 13, 14, 16 og 17 og om beregnings- og indkomstgrundlag for betalingen for disse tilbud.

Stk. 6. Ældreministeren fastsætter nærmere regler om modtagerens maksimale egenbetaling for madlevering og madordning efter §§ 13 og 14, herunder om regulering af egenbetalingen.

Kapitel 10

Ældreråd

§ 34. I hver kommune etableres mindst ét ældreråd. Ældrerådets medlemmer vælges ved direkte valg. Ældrerådet rådgiver kommunalbestyrelsen i ældrepolitiske spørgsmål og formidler synspunkter mellem borgerne og kommunalbestyrelsen om lokalpolitiske spørgsmål, der vedrører de ældre.

Stk. 2. Ældrerådet består af mindst 5 medlemmer, og for hvert medlem kan vælges en stedfortræder. Der kan ikke anvendes listeopstillinger eller indgås valgforbund i forbindelse med valg til ældreråd.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal i samarbejde med ældrerådet fastlægge de nærmere rammer for rådets virke, herunder aftale nærmere om, hvordan og i hvilket omfang ældrerådet skal høres. Kan der ikke opnås enighed om, hvordan og i hvilket omfang ældrerådet skal høres, skal kommunalbestyrelsen høre ældrerådet om alle forslag, der vedrører de ældre.

§ 35. Kommunalbestyrelsen fastsætter i samarbejde med ældrerådet vedtægter for ældrerådet. Ældrerådet fastsætter selv sin forretningsorden.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen betaler udgifterne ved ældrerådets virksomhed og stiller sekretariatsbistand til rådighed, hvis rådet ønsker dette.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen yder diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse til ældrerådets medlemmer efter reglerne i § 16 a i lov om kommunernes styrelse.

Stk. 4. Et medlem af rådet er ikke forpligtet til at modtage diæter eller udgiftsgodtgørelse, der tilkommer den pågældende efter stk. 3.

§ 36. Kommunalbestyrelsen sørger for, at der afholdes valg til ældrerådet mindst hvert fjerde år, og fastsætter i samarbejde med ældrerådet regler for, hvordan valget skal afholdes.

Stk. 2. Personer, der har fast bopæl i kommunen, og som er fyldt 60 år, har valgret og er valgbare til ældrerådet.

Stk. 3. Er der ikke 4 uger før valgdagen opstillet det nødvendige antal kandidater, kan kommunalbestyrelsen i samråd med det siddende ældreråd beslutte at aflyse afstemningen. Alle de opstillede kandidater er i så fald valgt.

§ 37. Ældreministeren kan efter ansøgning fra kommunalbestyrelsen give dispensation fra reglerne i §§ 34-36.

Kapitel 11

Forsøg

§ 38. Ældreministeriet kan efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse, et regionsråd eller en privat leverandør godkende, at lovens bestemmelser fraviges i forbindelse med et forsøg. Godkendelse gives for en afgrænset forsøgsperiode. Det er en betingelse for godkendelse, at forsøget evalueres.

Stk. 2. Der kan ikke gives godkendelse efter stk. 1 til følgende:

- 1) Forsøg, som indebærer, at borgere stilles ringere end efter loven.
- 2) Forsøg, som medfører statslige merudgifter.
- 3) Forsøg, som indebærer fravigelse af reglerne om tilsyn, jf. § 31.
- 4) Forsøg, som indebærer fravigelse af reglerne om klage.

Stk. 3. Ældreministeren offentliggør årligt en status for anvendelsen af forsøg, jf. stk. 1.

Kapitel 12

Finansiering og statsrefusion m.v.

§ 39. Kommunen afholder endeligt udgifterne efter denne lov.

§ 40. Den kommunale, regionale eller private leverandør fastsætter vejledende takster for tilbud efter denne lov, medmindre der er fastsat andre regler herom i anden lovgivning eller regler fastsat i medfør heraf. 1. pkt. gælder ikke for tilbud omfattet af reglerne om frit valg, jf. § 18. Taksterne fastsættes på baggrund af samtlige budgetterede, direkte og indirekte langsigtede omkostninger ved levering eller drift af tilbuddet.

Stk. 2. Anvender en kommune en anden kommunes eller en regions tilbud efter denne lov, skal krav om betaling herfor på baggrund af den beregnede takst, jf. stk. 1, være fremsat senest 12 måneder efter levering af tilbuddet.

Stk. 3. Ældreministeren kan fastsætte nærmere regler om takstberegningen, herunder om grundlaget for beregningen, om, hvilke tilbud efter loven og hvilken sundhedsfaglig indsats efter sundhedsloven der er omfattet af stk. 1, og om, hvornår stk. 1 kan fraviges.

§ 41. Staten yder forskudsrefusion af en kommunes refusionsberettigende udgifter efter denne lov.

§ 42. Staten refunderer kommunernes udgifter til tilbud efter denne lov, når udgiften er omfattet af EU-rettens regler om mellemstatslig refusion. Kommunen anmelder krav herom, og staten modtager den anmeldte refusion fra debitorstatens sociale sikringsmyndigheder.

Stk. 2. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter efter forhandling med ældreministeren regler om den nationale administrative gennemførelse af mellemstatslig refusion i henhold til EU-retten.

§ 43. Staten afholder efter reglerne i stk. 2 udgifter til en udlænding, der har opholdstilladelse efter

- 1) udlændingelovens §§ 7 eller 8,
- 2) udlændingelovens § 9 b,
- 3) udlændingelovens § 9 c, stk. 1, i umiddelbar forlængelse af en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b,
- 4) udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1 eller 2, som konsekvens af tilknytning til en i Danmark fastboende person, når denne person selv har fået opholdstilladelse efter en af de bestemmelser, der er nævnt i nr. 1-3, eller når tilknytningen kan føres tilbage til en sådan person,

- 5) udlændingelovens § 9 c, stk. 1, når tilladelsen er givet til en person over 18 år, hvis far eller mor har fået opholdstilladelse efter en af de bestemmelser, der er nævnt i nr. 1,
- 6) udlændingelovens § 9 c, stk. 1, når tilladelsen er meddelt en ægtefælle til eller et barn af en person med opholdstilladelse som nævnt i nr. 2 og 3,
- 7) udlændingelovens § 9 c, når tilladelsen er meddelt en asylsøgende udlænding,
- 8) udlændingelovens § 9 c, stk. 1, når tilladelsen er givet som konsekvens af en tilknytning til en mindreårig asylansøgende udlænding, som har fået opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 eller § 9 c,
- 9) udlændingelovens § 9 e,
- 10) lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller
- 11) lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine.

Stk. 2. Staten afholder en kommunes udgifter til udlændinge, som inden 2 år efter datoen for opholdstilladelsen på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne anbringes i døgnophold i et tilbud efter § 47 i denne lov, i en friplejebolig efter lov om friplejeboliger eller i en bolig eller boform, som kan sidestilles hermed, dog kun indtil den pågældende i en sammenhængende periode på 2 år har klaret sig selv.

§ 44. Personer, der på grund af deres aktiviteter under anden verdenskrig modtager erstatning i henhold til lov om erstatning til besættelsestidens ofre, kan visiteres direkte fra udlandet til et plejehjem, jf. § 47, der har personale med særlig ekspertise i at pleje personer, der lider af kz-syndrom.

Stk. 2. For at kunne blive visiteret til et plejehjem efter stk. 1 skal de pågældende

- 1) opfylde betingelserne for at få opholdstilladelse i Danmark og
- 2) opfylde de gældende betingelser for visitation til plejehjem i den kommune, hvor plejehjemmet ligger.

Stk. 3. Ældreministeren fastsætter nærmere regler om dokumentation for, at visitationsbetingelserne, jf. stk. 2, er opfyldt.

Kapitel 13

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 45. Loven træder i kraft den 1. juli 2025.

Stk. 2. § 27, stk. 3, finder først anvendelse fra den 1. juli 2027. Indtil da finder de hidtil gældende regler anvendelse.

§ 46. Afgørelser efter §§ 2 a, 84, 119 eller 122 i lov om social service, der er truffet før den 1. juli 2025, er fortsat gældende, medmindre den tildelte hjælp eller støtte m.v. er ophørt før dette tidspunkt.

Stk. 2. Afgørelser efter §§ 83 eller 83 a, § 86, stk. 1, eller § 91, stk. 3, i lov om social service, der er truffet før den 1. juli 2025, er gældende indtil den 1. juli 2027, medmindre den tildelte hjælp eller støtte m.v. er ophørt før dette tidspunkt, jf. dog stk. 5 og 6.

Stk. 3. § 2, stk. 5, i lov om social service finder ikke anvendelse for personer omfattet af stk. 1 eller 2.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsens forpligtelse efter §§ 10, 13 og 14 finder ikke anvendelse før den 1. juli 2027 for personer, over for hvem der før den 1. juli 2025 er truffet afgørelse efter §§ 83 eller 83 a eller § 86, stk. 1, i lov om social service, jf. dog stk. 5. Senest den 1. juli 2027 skal kommunalbestyrelsen have truffet afgørelse efter §§ 10, 13 og 14 over for personer omfattet af 1. pkt.

Stk. 5. I det omfang en persons behov efter den 1. juli 2025 ændrer sig i et omfang, som indebærer, at den hjælp eller støtte m.v., som personen er tildelt i medfør af en afgørelse, der er omfattet af stk. 2, ikke længere imødekommer personens behov, indtræder kommunalbestyrelsens forpligtelse til at træffe afgørelse efter §§ 10, 13 og 14 på det tidspunkt, hvor personens behov ændrer sig. Kommunalbestyrelsen

kan af egen drift vælge at træffe afgørelse efter §§ 10, 13 og 14 før den 1. juli 2027, uanset at en persons behov ikke har ændret sig efter den 1. juli 2025.

Stk. 6. Personer, der før lovens ikrafttræden har valgt en privat leverandør eller et fritvalgsbevis i henhold til § 91, stk. 2, jf. stk. 1, i lov om social service, og som har indgået aftale med en virksomhed om at udføre hjælp eller støtte m.v., kan fortsætte med denne ordning efter de hidtil gældende regler, indtil den hjælp eller støtte m.v., som personen er tildelt i medfør af en afgørelse efter § 83 i lov om social service, ikke længere imødekommer personens behov, dog senest ved leverandøraftalens udløb.

Stk. 7. Personer, der før lovens ikrafttræden har udpeget en anden person til at udføre opgaver i medfør af § 94 i lov om social service, kan vælge at lade denne anden person fortsætte med at udføre opgaverne, indtil den hjælp eller støtte m.v., som personen er tildelt i medfør af en afgørelse efter § 83 i lov om social service, ikke længere imødekommer personens behov, dog senest ved leverandøraftalens udløb.

Stk. 8. Ældreråd, der er etableret efter reglerne i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, kan fortsætte deres virke efter de hidtil gældende regler, indtil 4 år efter at der senest blev afholdt valg til ældrerådet.

§ 47. Regionsrådet og kommunalbestyrelsen driver de bestående plejehjem og beskyttede boliger efter de hidtil gældende regler i lov om social bistand. Dog kan kommunen ikke opkræve betaling for den særlige service m.v. som følge af plejehjemsopholdet. Ældreministeren fastsætter nærmere regler herom, herunder regler, der er tilnærmet reglerne for ældreboliger og plejeboliger efter lov om almene boliger m.v., og regler om beskyttelse mod ufrivillig flytning inden for et plejehjem eller en beskyttet bolig.

§ 48. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. § 196, stk. 2 og 3, i lov om social service finder tilsvarende anvendelse, dog således at fastsættelse af regler efter § 196, stk. 2, i relation til tilbud efter § 47 sker efter forhandling med ældreministeren.

Givet på Amalienborg, den 30. december 2024

Under Vor Kongelige Hånd og Segl

FREDERIK R.

/ Mette Kierkgaard